

Borgmesterens Afdeling
Rådhuset, Rådhuspladsen 2, 8000 Aarhus C

Mathilde Hjort Bressum (Venstre)

7. februar 2025
Side 1 af 5

Svar på 10-dages forespørgsel: Offentlig-privat samarbejde i Aarhus Kommune

Borgmesterens Afdeling har den 27. januar 2025 modtaget en 10-dages forespørgsel fra Mathilde Hjort Bressum (Venstre) vedrørende offentlig-privat samarbejde i Aarhus Kommune med nedenstående spørgsmål. Børn og Unge, Sociale Forhold og Beskæftigelse, Sundhed og Omsorg og Teknik og Miljø har leveret individuelle besvarelser til de spørgsmål, der er relevante for deres områder.

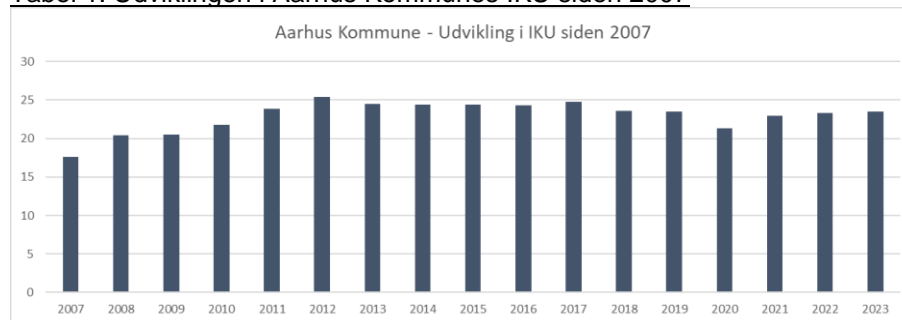
Spørgsmål 1: "Hvordan klarer Aarhus Kommune sig på offentlig-privat samarbejde sammenlignet med landets øvrige kommuner set ud fra de seneste fire år?"

- **Kan I præsentere data eller nøgletal for områderne velfærd, byggeri og indkøb? Det kunne f.eks. være nøgletal for generel erhvervsvenlighed, udbudsindikatorer/udbudsandele mv. sammenholdt med andre kommuner. Gerne fordelt på forskellige områder."**

Indenrigs- og Sundhedsministeriet opgør årligt graden af konkurrenceudsættelse i kommunerne og regionerne. Indikatoren for konkurrenceudsættelse (IKU) udtrykker kommunernes brug af private leverandører af tjenesteydelser i procent i forhold til den del af kommunernes samlede opgaveløsning, der må varetages af private leverandører. IKU omfatter også de opgaver, som har været i udbud, og som er vundet af den kommunale leverandør.

Der skal tages forbehold for, at IKU-tal ikke medregner bygge- og anlægsarbejde samt vareindkøb, som typisk leveres af private virksomheder.

Tabel 1: Udviklingen i Aarhus Kommunes IKU siden 2007

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Som det ses af ovenstående graf, har Aarhus Kommunes IKU ligget relativt stabilt de seneste mange år, dog med et dyk i 2020, hvilket kan skyldes, at

BORGMESTERENS AFDELING

Sekretariat, Erhverv og Organisation
Aarhus Kommune

Erhverv og Bæredygtig udvikling

Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 21 34 53 68

Sag: EMN-2025-001314
Dokumentnummer: 13681898

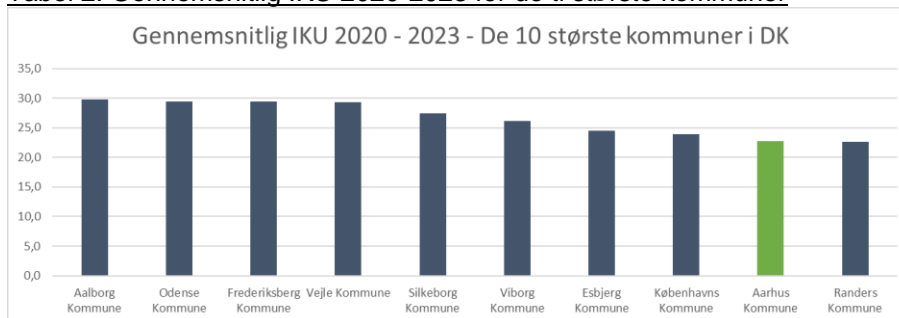
Sagsbehandler:
Andreas Bergholm Vigsø

Aarhus Kommune i 2020 fik til opgave at indkøbe værnemidler på vegne af samtlige kommuner i Danmark.

7. februar 2025
Side 2 af 5

Tabel 2: Gennemsnitlig IKU 2020-2023 for de ti største kommuner

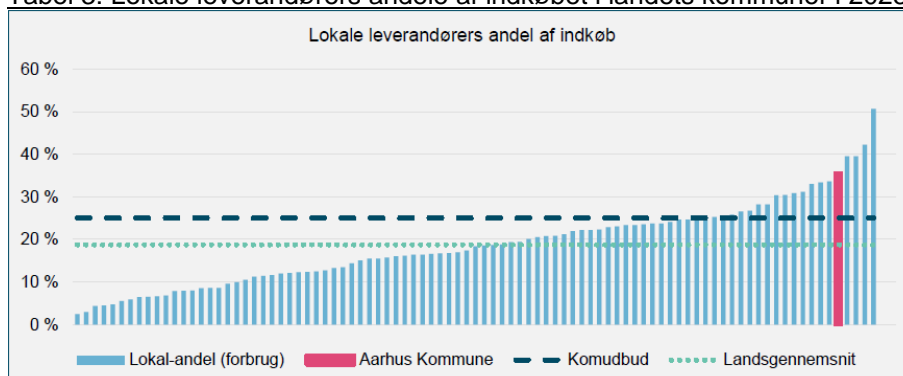
Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Som det fremgår af grafen, ligger Aarhus Kommune på niveau med Københavns Kommune. Det bemærkes desuden, at effekterne ved udlicitering er størst i kommuner af gennemsnitsstørrelse, mens små og meget store kommuner opnår en mindre effekt¹.

IKU'en opgøres på seks forskellige hovedkonti. Se data for disse i bilag 1. Tallene giver ikke en forklaring på, hvorfor Aarhus Kommune ligger højere eller lavere end de andre større kommuner på de forskellige hovedkonti.

Aarhus Kommune foretager en relativ høj andel af sine indkøb hos lokale leverandører. Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) har lavet en opgørelse over lokale leverandørers andele af indkøbet i landets kommuner i 2023. Som det ses af nedenstående graf, er Aarhus Kommune en af de kommuner, hvor de lokale leverandørers andel er størst.

Tabel 3: Lokale leverandørers andele af indkøbet i landets kommuner i 2023

Kilde: Staten og Kommunernes Indkøbsservice

¹ <https://ruc.dk/nyheder/store-forskelle-i-gevinster-ved-udlicitering>

Spørgsmål 2: ”Hvordan har andelen af private og selvejende pasnings-tilbud til børn og ældre samt socialt udsatte udviklet sig i Aarhus Kommune de sidste fire år?

7. februar 2025
Side 3 af 5

- **Herunder andelen af private plejehjem, friplejeboliger, selvejende plejehjem i MSO samt udvikling i andel private skoler og private pasningstilbud (0-6-årige) for MBU samt og andel private botilbud i MSB.”**

Se besvarelser fra MSO, MBU og MSB.

Spørgsmål 3: ”Hvilke strategier anvender Aarhus Kommune for at styrke samarbejdet med private aktører og gøre Aarhus Kommune mere erhvervsvenlig. Hvordan sikres det, at både kvalitet og konkurrenceevne understøttes gennem offentlige indkøb og partnerskaber?”

Aarhus Kommunes erhvervsplan ”Partnerskaber for bæredygtig vækst” (2020-25) sætter retningen og rammerne for Aarhus’ erhvervspolitiske indsats, herunder arbejdet med at gøre Aarhus mere erhvervsvenlig. Som navnet antyder, gennemføres erhvervsplanen i et tæt, forpligtende samarbejde mellem relevante partnere fra erhvervslivet, organisationer, uddannelses- og forskningsinstitutioner og myndigheder – både i og uden for Aarhus.

Erhverv og Bæredygtig Udvikling (Borgmesterens Afdeling) arbejder med at styrke rammebetingelserne for erhvervslivet samt løbende pleje og opsøge etablerede virksomheder via Business Aarhus-funktionen. Iværksættere kan få vejledning hos StartVækst Aarhus, der gennem en aftale med Aarhus Kommune tilbyder lokal, generel erhvervsservice.

Fra erhvervsplanen er Klimaalliancen Aarhus et eksempel på et samarbejde med private aktører, hvor Aarhus Kommune understøtter aarhusianske virksomheder. Alliancen fungerer som et udviklingsforum, hvor organisationer og virksomheder sammen med kommunen kan arbejde med klimaprojekter til gavn for den enkelte virksomhed. I partnerskabet har virksomhederne ligeledes mulighed for at komme med input til, hvordan Aarhus Kommune kan understøtte dem i deres grønne omstilling, men virksomhederne sætter sig også i spidsen i forhold til at anvise lokale klimahandlinger.

Aarhus Kommune forsøger at udnytte sin købekraft erhvervsmæssigt ved at tænke innovation, bæredygtighed og indkøb sammen med en indkøbs- og udbudspolitik², hvor erhvervssamarbejde i dag udgør et strategisk fokusområde. Indkøbs- og udbudspolitikken er pt. under revision, og der lægges i den nye indkøbspolitik op til, at erhvervssamarbejde med fælles udbytte for øje bliver et centralt element. Bl.a. fremhæves transparens og kommunikation (f.eks. markedsdialoger og kommunikation af udbudsplaner) samt indgåelse af mere relationelle kontrakter frem for blot at tænke transaktionelt.

² <https://aarhus.dk/media/lo5j2lev/aarhus-kommunes-indkoebspolitik.pdf>

Når Indkøb og Udbud, Borgmesterens Afdeling, sender opgaver i udbud, sker det efter en nøje beskrevet proces, der fremgår af afdelingens Procesguide. Processen fra opstart af udbud til kontraktindgåelse varer typisk ca. 12 måneder, og oftest indebærer processen, at der afsættes tid og ressourcer til en grundig dialog med markedet forud for udarbejdelsen af udbudsmaterialet. Ved markedsdialogerne har virksomhederne mulighed for at komme med deres input til bl.a. kravspecifikation og grønne tiltag. Udbudskonsulenten har en vigtig opgave i at sikre, at udbudsmaterialet udfærdiges, så der tages hensyn til Aarhus Kommunes behov, men at dette sker uden unødigt og usaglig indskrænkning af konkurrencen. Når udbudsmaterialet er udarbejdet, sendes det typisk i høring ved markedet inden offentliggørelsen.

7. februar 2025
Side 4 af 5

Med vedtagelsen af Budget 2021, blev projektet "Styrket samarbejde med erhvervslivet om Indkøb og Udbud" igangsat. Formålet med partnerskabet var et styrket samarbejde med erhvervslivet om indkøb og udbud i Aarhus Kommune. Der blev etableret et partnerskab med Erhverv Aarhus som centrum med henblik på at bygge bro mellem erhvervslivet og Indkøb og Udbud i Aarhus Kommune og derved øge de erhvervsmæssige gevinster ved kommunens indkøbsvolumen. Partnerskabet havde fokus på dialog og videndeling med det formål at minimere barrierer og tiltrække potentielle leverandører til kommunens aftaler. Projektet ophørte imidlertid primo januar 2024 som følge af besparelser i Borgmesterens Afdeling.

Spørgsmål 4: "Hvordan har fordelingen af ressourcerne på velfærdsområderne udviklet sig, når det gælder forholdet mellem antal medarbejdere indenfor ledelse/administration/myndighedsbetjening og borgernære opgaver indenfor de seneste 5-7 år? Hvordan har antallet af medarbejdere i Borgmesterens Afdeling udviklet sig i samme periode?"

Se individuelle besvarelser fra MSO, MBU og MSB.

Tabel 4: Antal fuldtidsstillinger i Borgmesterens Afdeling 2019-2024

Tid	2019 januar	2020 januar	2021 januar	2022 januar	2023 januar	2023 ³ november	2024 november
Total	352	359	390	413	437	423	391

Kilde: TARGIT (Afdelinger i Tal) d. 30. januar 2025.

Borgmesterens Afdeling og antallet af ansatte er blevet større i takt med, at afdelingen har fået flere opgaver – primært koncernrettede opgaver og funktioner, som leverer løsninger, systemer og service i tæt samspil med medarbejdere og ledere i hele Aarhus Kommune. Det gælder f.eks. IT, Indkøb og Udbud samt kørselsopgaver for borgere med særlige behov (kørselskontoret).

³ Som følge af overgang til nyt ERP-system er nyeste tilgængelige data pr. november 2024.

Faldet i antal medarbejdere det seneste år ses som følge af (administrative) besparelser i forlængelse af Budget 2024-27 samt udflytningen af Integration og Bydelsudvikling (til MSB) og Kongelundens Sekretariat (til MKB).

7. februar 2025
Side 5 af 5

Med venlig hilsen

Anders Winnerskjold
Borgmester

/

Martin Østergaard Christensen
Stadsdirektør